

donderdag 21 april 2011 door [Paul Luttikhuis](#)

Klimaat is te ingewikkeld voor rechters

Het Hooggerechtshof in Washington (Foto AP)

En opnieuw buigt het Amerikaanse Hooggerechtshof (deze week was [de hoorzitting](#)) zich over klimaatverandering. Elektriciteitsmaatschappijen (berichten in [Washington Post](#) en [New York Times](#)) vinden dat Amerikaanse staten zich niet moeten bemoeien met hun eventuele emissiereducties. Een aantal Amerikaanse staten wil dat, omdat broeikasgassen volgens hen schadelijk zijn voor de volksgezondheid ('public nuisance').

Eerder bepaalde het hoogste Amerikaanse rechtscollege dat het milieuoagentschap EPA het recht heeft zich uit te spreken over broeikasgassen (in dit geval over de CO₂-uitstoot van auto's), in feite met hetzelfde argument: ze zijn schadelijk voor de volksgezondheid en vallen daarom onder de 'clean air act', een strenge wettelijke norm voor luchtverontreiniging.

Maar deze keer lijkt het Hof weinig te voelen voor bemoeienis van de staat. Het gevolg zou namelijk zijn, dat rechters in de betreffende staten zich over de uitstoot van broeikasgassen zouden moeten uitspreken. En dat, zegt het Hof, is wel wat veel gevraagd. Een van de rechters, Chief Justice John Roberts, [formuleerde](#) het zo:

'The whole problem of dealing with global warming is that there are costs and benefits on both sides, and you have to determine how much you want to readjust the world economy to address global warming. I think that's a pretty big burden to impose on a district court judge.'

Waarschijnlijk zullen de rechters de redenering van de staten, die daarin worden gesteund door milieugroepen, niet volgen. De betrokken elektriciteitsmaatschappijen zijn, stellen de staten, verantwoordelijk voor 650 miljoen ton CO₂ per jaar, zo'n 10 procent van de totale Amerikaanse uitstoot. Die hoeveelheid broeikasgassen heeft nare gevolgen voor de bevolking, dus grijpt de overheid terecht in, zeker zolang het EPA geen maatregelen heeft genomen.

Maar volgens advocaat Peter Keisler van de stroomproducenten kunnen rechters niet oordelen over een zaak die 'behoort tot een van de meest complexe, gelaagde politieke onderwerpen met zulke grote gevolgen voor het hele land'.

De grap van deze uitspraak is dat de energiemaatschappijen er bij het Supreme Court op aandringen om alleen het EPA als enige instantie bevoegdheid te geven over dit

Klimaatblog

Paul Luttikhuis is sinds 1996 redacteur op de buitenlandredactie van NRC Handelsblad, waar hij onder meer schrijft over klimaatverandering. Na de mislukte klimaatconferentie in Kopenhagen eind vorig jaar, is er nog steeds een verdrag nodig dat 'Kyoto' kan opvolgen. Paul Luttikhuis blogt vrijwel dagelijks over de weg naar het verdrag, het politieke speelveld en het wetenschappelijke klimaatdebat.

[Neem een abonnement op de rss-feed van de Klimaatblog.](#) < div>

Recentste berichten

[Klimaat is te ingewikkeld voor rechters](#)
[Een reddingsplan voor Moeder Aarde](#)
[Een beetje terug naar Kopenhagen](#)
[De loopgraven worden verlaten](#)
[Kunstmatige wolkjes aan de lucht](#)

Recente reacties

Dexter Deloyd op [De loopgraven worden verlaten](#)
 Krijn van Putten op [Klimaat is te ingewikkeld voor rechters](#)
 Sander van der Wal op [De loopgraven worden verlaten](#)
 Robert van der Sluis op [De loopgraven worden verlaten](#)
 Paul Luttikhuis op [De loopgraven worden verlaten](#)

Tags

350 ppm Afrika alarmisme Al Gore Amazone [Antarctica](#)
[Arctisch](#) armoede [Australië](#) biobrandstof
 biodiversiteit Californië Canada
[Cancún](#) China eilandstaatjes
[emissiehandel](#) Europa G8
 gletsjer Greenpeace Groot-Brittannië honger India Japan
 klimaatneutraal landbouw media [methaan](#)
[Obama](#) oceaan ontwikkelingslanden orkanen
 ozon Pachauri permafrost [REDD](#) roet Rudd
[sceptici](#) smog Steven Chu teerzand [VS](#) Zuid-Afrika

Archief

Maand selecteren

ingewikkelde thema, terwijl diezelfde maatschappijen proberen via de Republikeinen in het Congres het EPA juist de mond te snoeren.

De advocaat van de staten, Barbara Underwood, wees hier ook op:

'It could be a long time before EPA actually arrives at a judgment. A lot can happen to delay or derail the fulfillment of a promise.'

Zoals dat bij dit soort hoorzittingen gaat, kunnen 'vrienden' van de beide partijen zich in een brief tot de rechters wenden (hier [een overzicht](#) van alle reacties, zie 19 april). Een groep [wetenschappers](#) schreef bijvoorbeeld:

As the scientific studies [...] demonstrate, human activities are causing a rise in the carbon dioxide concentration in the atmosphere that is already causing injuries to the plaintiffs. These injuries will continue to accumulate over the next century and beyond because of the long lifetime of carbon dioxide in the ocean-atmosphere system, and because of inertia in the climate system that can delay some of the most serious impacts. If action is not taken to curtail greenhouse gas emissions, today's children will face a world that is dramatically different from the Earth as it exists today. Sea level will be much higher; agricultural productivity will be much lower; and many other impacts will occur because of higher average temperature.

Bij het neo-liberale [CATO-instituut](#) vinden ze echter dat de staten voorbij gaan aan het feit dat miljarden bedrijven over de hele wereld broeikasgassen uitstoten en dat daarom niet is vast te stellen welke schade door specifieke uitstoot wordt veroorzaakt. De conclusie dat een bedrijf 'bijdraagt aan' opwarming van de aarde en zo een rol speelt in de stijging van de zeespiegel en andere ecologische effecten overal op de wereld is, stellen zij, veel te algemeen.

Dit verhaal is geplaatst op donderdag 21 april 2011 om 21:05 uur. U kunt reageren of [trackbacken](#) vanaf uw eigen site. (Wat is [trackbacken](#)?)

« [Een reddingsplan voor Moeder Aarde](#)

Dit bericht heeft 6 reacties op "Klimaat is te ingewikkeld voor rechters"

1. *J.T. Wenting* zegt:

vrijdag 22 april 2011, 12:42 uur

In een vrije markt economie is de oplossing simpel: niet langer leveren aan die staten, alle lopende contracten opschorten waar mogelijk en niet verlengen waar niet mogelijk.

Eens kijken hoe lang ze hun "groene maatschappij" leuk vinden als de televisie de overheidspropaganda niet langer verspreidt via ABC, NBC, en CBS, de koelkast niet meer koelt, de elektrische autos niet langer worden opgeladen, en de Xbox er mee op houdt.

2. *Dion* zegt:

vrijdag 22 april 2011, 14:04 uur

Zolang de gemiddelde amerikaan meer energie verbruikt dan de door snee EU burger valt er genoeg te winnen voor het milieu maar ook aan minder verspilling aan

Reageren?

Dat kan! [Lees hier de netiquette van NRC.](#)

grondstoffen en die verachtelijke wegwerp cultuur.....

3. *Harold Visch* zegt:

vrijdag 22 april 2011, 16:58 uur

@J.T.Wenting

In een markt economie wordt een door een bedrijf vrijwillig(!) achtergelaten gat in de markt, zoals u dat voorstelt, zeer snel gevuld door een ander bedrijf. Een economische boycot van aan aanbieder ziet men (buiten Cartmanland) dan ook niet zo vaak.

4. *Paul Metz* zegt:

zaterdag 23 april 2011, 15:05 uur

Natuurlijk is 'het klimaat te ingewikkeld voor rechters'. Dat is ook niet aan de orde. Daarvoor heeft de VS het EPA, maar ook afzonderlijke staten hebben hun eigen milieubeleids- en beschermende diensten. Het is niet ingewikkeld voor rechters om die gewoon de ruimte te geven om hun werk te kunnen doen.

5. *Nils* zegt:

maandag 25 april 2011, 15:43 uur

1) Om Dion te parafraseren:

Zolang de gemiddelde Europeaan meer energie verbruikt dan de door snee Chinese burger valt er genoeg te winnen voor het milieu maar ook aan minder verspilling aan grondstoffen in onze verachtelijke wegwerp cultuur.....

6. *Krijn van Putten* zegt:

dinsdag 26 april 2011, 17:37 uur

Ik, Krijn (85) lees altijd alles zoals hierboven.

nooit iets wijzer van geworden

alleen, toen ik begon met het kunnen rekenen en tellen, dat is dus ongeveer 80 jaar geleden, turfde ik op net zo'n mooie paasdag als nu boven op een Ouddorps duin zittend in de zee voor mij in een uur 33 duikelende grienden en lagen er op de zandbanken meer dan honderd zeehonden.

De schrik slaat je om het hart als je bedenkt dat we nog maar met een handjevol oude knakkers zijn die dat nog gezien hebben.

Reageren:

Naam (verplicht veld)

E-mail (wordt niet getoond)

(verplicht veld)

Website

Categorieën

[Binnenland \(RSS\)](#)
[Buitenland \(RSS\)](#)
[Economie \(RSS\)](#)
[Wetenschap \(RSS\)](#)
[Sport \(RSS\)](#)
[Cultuur \(RSS\)](#)

Volg NRC

[RSS-feed voor nieuws](#)
[RSS-feed voor Beste van het Web](#)
[Twitter](#)
[Facebook](#)
[iPhone, iPad of Android](#)

Blogs en columns

[Moskou \(RSS\)](#)
[Madrid \(RSS\)](#)
[Parijs \(RSS\)](#)
[Klimaat \(RSS\)](#)
[Recht en Bestuur \(RSS\)](#)
[Cultuur \(RSS\)](#)
[Hebben \(RSS\)](#)
[Thuiskok \(RSS\)](#)
[NRClab \(RSS\)](#)
[Bekijks \(RSS\)](#)
[Marc Chavannes \(RSS\)](#)
[Louise Fresco \(RSS\)](#)
[Youp van 't Hek \(RSS\)](#)
[Ombudsman \(RSS\)](#)
[ik@nrc.nl \(RSS\)](#)
[Fokke en Sukke](#)

Contact met NRC

[Contact met de klantenservice](#)
[Contact met de redactie](#)
[Contact met de opinieredactie](#)
[Contact via Facebook](#)
[Contact via Twitter](#)

Over NRC

[Neem een krantenabonnement](#)
[Neem een digitaal abonnement](#)
[Adverteer bij NRC Media](#)
[Plaats een familiebericht](#)
[Auteursrecht](#)
[Over de krant](#)
[Colofon](#)
[Privacyverklaring](#)

Voor Abonnees

[Krantenarchief](#)
[Digitale editie](#)

NRC Websites

[nrc.next](#)
[NRC Boeken](#)
[NRC De Week](#)
[NRC Carrière](#)
[NRC Lux webwinkel](#)
[NRC Geboorteregister](#)
[next.lover](#)
[NRC Scrypto](#)
[NRC Treffers](#)
[Makelaarsservice](#)